

מחודדים

ת"ר ושינתם שיהיו דברי תורה מחודדים נפיק (קידושין 5.)

**אחינו כל בית ישראל התתונים בצורה ובשביח העומדים
בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם וישועם
ויוציאם מצרה לרוחה ומאפילה לאורה ומשעפוד
לגאולה השתא בעגלה ובזמן קריב ונאמר אמן:**

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
גלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
338

ללוקח שכל מקום שימצא נכסי הגזלן יחזיק בהם והיינו תשעים יום לאחר שעמד בדיון, **לרב פפא** עד שמצא הלוקח נכסי גזלן שיכול לגבות מהם ובית דין מתחילים להכריז שכל מי שרוצה לקנות קרקע זו שיבוא ויקנה.

האומר מה שאירש מאבא מכור לך ומה שתעלה מצודתי מכור לך לא אמר כלום, מה שאירש מן אבא היום מכור לך דבריו קיימים באופן שהיה אביו גוסס וצריך כסף כדי לקוברו מהר ולכבוד אביו שלא לשהותו בביזיון, מה שיעלה במצודתי היום תיקנו חכמים שיהא דבריו קיימים שמה צריך דבר מועט כדי חייו. גזלן שמכר שדה גזולה וחזר וקנה מיד הנגזל שקנה לוקח, לרבא משום בהנאה זו שהלוקח סמך עליו שיטריח להעמידו בידו גמר והקנה ללוקח בשעה שקנה מיד הנגזל, ואף על פי שלא אומרים כך במה שאירש מאבא מכור לך ולא קנוי לו גם לאחר שהגיע לידו ששם אינו סומך בדעתו בלוקח שיירש מאביו משהו ושמה ימכור נכסיו קודם שימות, אבל כאן סומך דעתו בלוקח שיטריח לקנות מיד נגזל כדי שלא יקראו נגב.

דף ט"ז - ע"ב

שדה שאני לוקח לכשאקחנה קנויה לך מעכשיו קנה, לרב אינו יכול לחזור בו לרבא מסברא היינו דווקא אם אמר שדה סתם שהמקבל סומך דעת שהרי מצוי לו לקחת הרבה שדות, אבל רב אמר כן גם בשדה זו אע"ג שאינו בידו משום שסובר כרבי מאיר שאדם מקנה דבר שלא בא לעולם גם בדבר שאינו בידו וכגון האומר לאשה התקדשי לי לאחר שאשתחרר לאחר שתשתחררי לאחר שימות בעלך לאחר שתמות אחותך שמקודשת אע"פ שאין אלו בידו.

המוציא שטר מקוים שקנו מהלוה ששעבד עצמו לשלם גם אם לא ילוה, לשמואל יחזיר למלוה שאין חשש שמא כתב ללות ולא לוה ואין חוששים לפירעון שאם פרע היה קורע השטר, לרבי זירא ורבא חוששים שמא פרע קודם שמלוה החזיר לו השטר ושמה המלוה השמיט מלהחזיר השטר או עיכב משום שלוה לא פרע לו שכר הסופר שמלוה פרע בשבילו.

המוציא שטר שכתבו בית דין לבעל חוב שירד ויגבה מנכסי מי שחייב לו יחזיר לו, ולכולי עלמא לא חוששים לפירעון שמוטל על הלוה לקרוע מיד, ואם המלוה דוחה לומר שנאבד ממנו ידרוש ממנו שיכתוב לו שטר מכירה שחזר ומכר לו השדה שפרע לו.

למ"ד שחוששים לפירעון ולא מחזירים למלוה שטר שנמצא, אם הלוה הוחזק כפרן, לרבי אבהו מחזירים למלוה, לרבא לא מחזירים לו שאכן ואין הלוה נאמן לומר פרעתי, מכל מקום שמה נפל ממנו ולמה יפסיד משום שלא נזהר בשטר.

דף י"ז . זמנו יחזירו לבעלים,

**בבא מציעא דף י"ז . יום שב"ק פקודי חזק
ו' אדר ב' תשפ"ד**

פסקו בית דין ואמר פרעתי. מצא שטר לבו ביום.
טוען פרעתי חיוב בית דין.

דף י"ז - ע"א

בית דין שפסקו גמר דין ואמרו ללוה צא תן לו ולאחר זמן אמר פרעתי נאמן. ואין כותבים למלוה שטר גביה לרדת לנכסיו. אבל אם

גליון זה הוקדש

לזכורנו של האי גברא רבא ויקרא אחינו
ה"ה

ישרה בן ערים לאה

המוסר את נפשו ופועל לילות וימים למען
הפצת סיכומי הדף היומי
'מחודדים'

לברכה והצלחה בכל העינינים
בברכת התורה - המערכת

**בבא קמא דף ט"ז . יום ו' פרשת פקודי
ה' אדר ב' תשפ"ד**

גזל שדה ומכר וחזר ולקח, או שמכר ונתן לאחר, קנה לאחר שהעמיד לדיון. שדה לכשאקחנה קנויה לך מעכשיו. מצא שטר מקוים ששעבד הלוה את עצמו. מצא שטר שכתבו ב"ד לאחד שירד.

דף ט"ז - ע"א

גזל שדה ומכר וחזר גזלן ולקח מבעלים ראשונים, אין הגזלן יכול להוציא מיד לוקח שמכרו כל זכות שתבוא לידו ולקחה מיד הנגזל כדי שיהא המקח ביד לוקח, והטעם למר זוטרא שלא יקראנו הלוקח גזלן כשיוציא הנגזל מידו, לרבא אשי קנאה מיד הנגזל לטובת הלוקח כדי לעמוד בנאמנות שמכר לו, והחילוק ביניהם אם נתנה במתנה שרוצה לעמוד בנאמנות במה שנתנה לו מתנה אבל אם יוציאנה הגזלן מידו לא יקרא המקבל לנותן גזלן שלא גזל ממנו מעות, אבל מת לוקח או הגזלן שייך שני הטעמים.

גזלן שמכר שדה גזולה וקודם שקנאה מיד הנגזל מכר או נתן או שהוריש לאחר, כשקנאה מיד הנגזל לא קנה בשביל לוקח הראשון, וכן אם נפל לו השדה בירושה כיון שלא טרח לקנותה מיד הנגזל יכול לתבוע מיד הלוקח ויחזיר לו דמיו, גבה מן הנגזל בחובו אם יש לנגזל עוד שדות וגבה ממנו דווקא שדה שגזלה ממנו אומרים שעושה כן כדי שיתקיים המקח ביד הלוקח, אבל אם אין לו עוד שדות אין הוכחה שרוצה להעמיד המקח בידו, אם הנגזל נתן במתנה לגזלן נחלקו רב אחא ורבינא אם דינו כירושה כיון שלא טרח לקנות, או שמתנה כמכר שהרי טרח הגזלן לרצות הנגזל כדי לעמוד בנאמנות ללוקח.

גזלן שמכר שדה גזולה וחזר וקנאה מיד הנגזל לאחר שהעמיד הנגזל בדיון. לרבא הונא כיון שעמד ברשעו עד אז אינו נאמן ולא לקח מהבעלים כדי לעמוד בנאמנות, לחייא בר רב גם אחר הפסק דין קנה בשביל הלוקח עד שיכתבו בית דין פסק דין ויתנו

**גט בסימנים. אמר הבעל להחזיר גט לאשה.
מצא שטר באחריות נכסים. מצא שטר שחרור.
מצא שטר שכיב מרע ובריא.**

דף י"ט - ע"א

רבה בר בר חנה היה שליח להביא גט ונאבד הגט ממנו ואמר שיש לו בו סימן שאינו מובהק וגם טביעת עין שמכיר כאדם המכיר חברו בלי סימן והחזיר לו, ולא ידע אם החזירו לו משום הסימן וסוברים שמחזירים גט בסימן שאינו מובהק שגם הם סימנים מדאורייתא, או שהחזירו לו משום שהיה לו בו טביעת עין ומחזירים לצורכא דרבנן בטביעת עין.

מצא גט אשה אם אמר הבעל להחזיר לאשה מחזירים לה [באופן שאין חוששים שנפל מאחר], והגם ושמה כתב הגט בניסן ולא נתן לה עד תשרי והבעל מכר פירות נכסיה עד תשרי וכשמחזירים לה הגט היא תוציא מהלקוחות שקנו מניסן, שלמ"ד משנתן עיניו לגרשה שוב אין לבעל פירות נמצא שהיא מוציאה כדון, ולמ"ד יש לבעל פירות עד שעת נתינה כשהיא מוציאה מהלקוחות עליה להביא ראיה מתי בא הגט לידה.

מצא שטר חוב שיש בו אחריות נכסים לא יחזיר אפילו אם החייב מודה שלא פרע, וחוששים שמא כתב ללות בניסן ולא לזה עד תשרי ולא אומרים שיביא עדים מתי הגיע השטר לידו וכדרך שאומרים בגט, שדווקא בגט יודעים הלקוחות להיזהר ולבדוק מתי הגיע הגט לידה ושמה החזירו לה כדי שתתגרש בו ושלא תתעגן ולא לגבות בו מלקוחות אבל שטר חוב יתלו הלקוחות שבית דין החזירו לו כדי שיגבה בו.

מצא שטר שחרור בזמן שהרב מודה שנתן לעבד להשתחרר בו יחזיר לעבד, והגם ששמה כתב לשחרר בניסן ולא שחרר עד תשרי וקנה העבד נכסים בין ניסן לתשרי ומכר בעליו וכשמחזירים השטר יוציא העבד מלקוחות שקנו בניסן, שלמ"ד זכות לעבד שיוצא מיד רבו לחירות לאביי זכה מיד בשחרור כשחתם השטר שעדין בחתומו זכין לו, ולמ"ד חוב הוא לעבד שיוצא מרבו צריך העבד להביא ראיה מתי הגיע השטר לידו.

דף י"ט - ע"ב

מצא שטר מתנת שכיב מרע ואמר הנותן שיחזיר למקבל מחזירים לו שאפילו אם כתב השטר לזה ולא מסר לו וחזר וכתב נכסים לאחר ומסר שטר שכיב מרע, אין המקבל ראשון מפסיד מן הדין בזה שאומרים שיחזיר למקבל שני שהרי אין מתנת שכיב מרע חל אלא במיתה ועד אז יכול לחזור בו בדין ולתת לאחר, **ובנתן למקבל ראשון במתנת בריא** אין המקבל ראשון מפסיד אם מחזירים השטר שכיב מרע למקבל שני שהרי כשיצאו ב' השטרות לפני בית דין יראו שמקבל ראשון זכה במתנת בריא בגוף הנכסים מכתיבת השטר, **מת הנותן** ובנו אומר שיחזירו השטר לא מחזירים, שיש חשש שהאב שכתב השטר ולא מסר והבן נתן במתנה לאחר מיתת האב ועכשיו רוצה לחזור בו ולכן אומר שיתנו לו שטר שכיב מרע שנמצא שהשטר שכיב מרע של אביו קודם לשטר הבן ויחלוקו הנכסים ביניהם, ולכן אין מחזירים לזה שהשטר נכתב על שמו אלא אם הבן יכתוב לו שטר מתנה משלו.

מצא שטר מתנת בריא ואמר הנותן שיחזיר למקבל הכתוב בשטר לא מחזירים, וחוששים שמא כתבו וחזר מלתת לו ולא נתן וכתב ומסר לאחר ועכשיו רוצה לחזור ממתנתו ולתת לזה שכתבו ראשון ולכן אומר שיחזירו השטר, ולכן אומרים לו שאם רוצה שיחזירו השטר יכתוב לו שטר חדש ואם נתנו כבר לאחר, יראו בית דין ששטר של האחר קודם לו.

דף י"ט . יש טביעות עינא, אם יחזיר טריף לקוחות,

עדיין לא פסקו פסק גמור אלא אמרו חייב אתה ליתן ולאחר זמן אמר פרעתי **לרב יוסף בר מניומי** אינו נאמן, כיון שמלווה הוצרך לתובעו לדין אינו ממהר לפרוע עד שיפסקו בית דין פסק גמור והמלווה נשבע ובית דין כותבים לו שטר גביה על נכסי הלוה, **לרב זביד** בשם רב נחמן גם אם אמרו בית דין חייב אתה ליתן לו נאמן הלוה לומר פרעתי.

אמרו לו בית דין צא תן לו ולאחר זמן אמר פרעתי, ועדים מעידים שבפנינו תבעו על פי בית דין ולא פרעו, הוחזק כפרן לאותו ממון ואינו נאמן עוד לומר על חוב זה פרעתי, אבל אם אמרו בית דין חייב אתה ליתן לו ולא הוחזק כפרן, שאין זה מעיז כיון שלא פסקו לו פסק גמור משתמט מלפרוע שסובר שבית דין עדיין מעיינים בדין.

מנה לי בידך ואמר לא היו דברים מעולם ועדים מעידים שהלווהו הוחזק כפרן לאותו ממון ושוב אינו נאמן לומר פרעתי.

נתחייב שבועה בבית דין ואמר נשבעתי ועדים מעידים שתבעו בפניהם להישבע ולא רצה הוחזק כפרן לאותו שבועה ואינו נאמן לומר נשבעתי, אבל אם נתחייב בעצמו להישבע לא הוחזק כפרן ומה שלא רצה להישבע לא היה חרטה אלא דחיה.

המוצא שטר חוב שזמן השטר באותו יום שמצא, לרב אסי בשם רבי יוחנן אם השטר מקוים לרבי יוחנן מחזירים למלוה ואין בו חשש שכתב ללות בניסן ולא נתן עד תשרי, ולא חוששים לפירעון ביום שנכתב, **לרב כהנא** לא אמר רבי יוחנן שיחזיר אלא אם הלוה מודה שלא פרע, ולא חוששים שמא פרע ואמר שלא פרע ורוצה לחזור וללוות בו ביום וכבר נמחל שיעבוד השטר והוא מלוה על פה וטורף מלקוחות שלא כדון, שהמלווה לא ילוה לו בשטר פסול, שאם ישמעו החכמים שנמחל שיעבוד השטר לא יתנו לו לגבות ממשועבדים שביד הלקוחות.

דף י"ז - ע"ב

הטוען שהוא פרע חיוב שהוא חייב בתנאי בית דין כגון כתובה ומזון האשה והבנות, אינו נאמן.

דף י"ז . זמנו יחזירו לבעלים,

יום זה הוקדש לעילוי נשמת האשה החשובה מרת רחל פערל ע"ה בת יבלחט"א הרה"ח ר' אשר יהושע הי"ו

נלב"ע ז' אדר תשפ"ג

ת . נ . צ . ב . ה .

הונצח ע"י אחיה הרה"ח מרדכי צבי ברנשטיין הי"ו

מצא שטרות. שליח שהביא גט ונאבד.

דף י"ח - ע"א

משנה . מצא גט נשים, שחרור עבדים, שטר שכיב מרע, שטר מתנה ושובר לא יחזיר שחוששים שכתבם וחזר מליתן.

שליח שהביא גט ונאבד, אם אין שיירות מצויות מחזיר אפילו לאחר זמן מרובה, אם יש שם שיירות מצויות כגון בבית דין **לרבה** מחזירים אפילו לאחר זמן מרובה אם לא הוחזק במקום כתיבת הגט שנים ששמותיהם ושמות נשותיהם שוות,

דף י"ח - ע"ב

י"א לרבי זירא כל ששיירות מצויות לא מחזירים אלא מייד גם שלא הוחזק שיש שניים ושמותיהם שוות, **לרבי ירמיה** אם עדי הגט אומרים שלא חתמו אלא על גט אחד של שמות אלו מחזירים גם לאחר זמן מרובה, ולא חוששים שמא יש עוד איש ואשה ועדים ושמותיהם שוות, **לרב אשי** אם נתנו העדים סימן מובהק כגון נקב יש לה בצד אות פלוני מחזירים גם לאחר זמן מרובה, אבל סימן שאינו מובהק לא, ששמה אינם סימנים מדאורייתא ולא מחזירים גט לאחר זמן מרובה.

דף י"ח . חזקת יוסף בן שמעון, חישנין לב' שוויר,

מצא שובר שכתבה אשה התקבלתי. מצא שטרות. מצא שטר שיש לו סימן. מצא שלשה שטרות. מצא שטר בין השטרות. שובר שנמצא ביד לווה.

דף כ' - ע"א

מצא שובר שכתבה האשה לבעלה התקבלתי כתובתי, בזמן שהאשה מודה שכתבה כן יחזיר לבעל, ואין חוששים שמא כתבה כן בניסן ולא נתנה עד תשרי ולבינתיים מכרה כתובתה בטובת הנאה לאחרים ויוציא הבעל שובר שנתן לה כתובתה כבר בניסן ויפסיד הלוקח שקנה כתובתה כדין, **לרבא** משום שהמוכר שטר חוב יכול המלוה למחול ללוה וכן כאן אף על פי שמכרה כתובתה בזה שאומרת להחזיר לו מוחלת כתובתה, **לאבבי** אין מחזירים שובר לבעל אלא אם כתובתה בידה להוכחה שלא מכרה כתובה לאחרים. **משנה . מצא איגרות ששמו בית דין נכסי לזה למלוה,** איגרות מזון שקיבל עליו לזון את בת אשתו, שטר חליצה ומיאון בקטנה שהשיאוה אמה ואחיה ומיאנה בבעלה, שטרי בירורים שבעל דין זה בירר לו דין זה ובעל דין השני בירר לו דין אחר, וכל מעשה בית דין ואין בו חשש שהתחרט הרי זה יחזיר שאין בית דין כותבים שטר ראייה אלא אחר שכבר קיים מה שכתוב בשטר ואין בהם חשש פירעון.

דף כ' - ע"ב

מצא שטר שיש לו סימן הרי זה מחזיר כשנותן הבעלים סימן, כגון שמצא בכלי ויאמרו הבעלים שבכלי כך וכך מצאת, או מצא שלשה שטרות כרוכים זה בזה שראש כל שטר בסוף שטר חבירו ומכריז שמצא שטרות והבעלים נותנים סימן שהיו כרוכים, או שמצא שלשה שטרות באגודה שהיו שכובים זה על זה אורכו על אורך חבירו.

שלשה שטרות מקוימים של לזה אחד שלוה משלשה בני אדם יחזירם ללוה שבוודאי פרע והחזירוהו ללוה ואין חוששים שמא עדיין לא פרע ונפל מסופר המקיים השטרות שאין אדם משהה שטרות מקוימים אצלו, אבל אם אין השטרות מקוימים חוששים שמא נאבד ממנו מהמלווים כשהולכין לסופר לקיים, **ג' שטרות ממלווה אחד שהלווה לשלשה בני אדם ונכתב על ידי שלשה סופרים יחזיר למלווה שבוודאי ממנו נפל,** אבל אם נכתבו על ידי סופר אחד חוששים שמא נפל מהסופר ועדיין לא הלוה להם המלוה. **מצא שטר בין שטרות** ואינו יודע אם הלוה הפקיד אצלו או המלוה או שמא מקצתו פרוע ושניהם מסרו לו שיהא שלישי ביניהם, יהא מונח בידו עד שיבוא אליהו.

שובר שנמצא ביד מלוה אף על פי שנכתב בכתב ידו פסול כיון שאינו מונחת ביד הלוה, ומלווה כתבו כדי שיהא מוכן בידו כשהלווה יבוא לפרוע שאם לא יתן לו שובר לא יפרע לו, אם יש עליו עדים אם השובר מקוים השטר בחזקת פרוע שבית דין אינם מקיימים שובר אלא אם כן פרע, אם אינו מקוים שואלים לעדים אם ראו הפירעון ואם אין העדים לפנינו או שאינם יודעים נאמן המלוה לומר שלא נכתב אלא כדי שיהא מוכן בידו לכשיפרע, ואם מצא השובר בין שטרות הקרועים השטר בחזקת פרוע שאם היה מוכן לו כשירצה לזה לפרוע לא היה נותן בין שטרות שלא צריך להם.

דף כ'. כתובות, כל מעשה ב"ד, כרוכין, כתב ידו,

בבא מציעא דף כ"א . יום ד' פרשת ויקרא
י' אדר ב' תשפ"ד

שובר שיוצא מתחת ידי שלישי או שנכתב לאחר חתימה. אלו מציאות שלו. יאוש שלא מדעת. מאימתי כל אדם מותר בלקט.

דף כ"א - ע"א

שובר שיוצא מתחת ידי שלישי נאמן לומר שהשטר פרוע, שהרי אין כותב שובר אלא מלוה והוא מסרו להשלישי והאמינו.

שובר שנכתב בשטר חוב לאחר החתימה כשר, שאילו לא פרע הלוה לא היה המלוה נותן שיקלקלו השטר.

הדרן עלך פרק שנים אוחזין

פרק שני - אלו מציאות

משנה . מצא תבואה בשעת ובמקום אסיפת גרנות ונותר שם קב מפוזר בארבע אמות הרי אלו שלו כיון שיש טירחה מרובה לקבצם מפקיר הבעלים, ואיבעיא במצא **חצי קב מפוזר בשני אמות אם הטעם שאינו מפקיר כיון שאין טירחה מרובה לקבץ או שמפקיר שהטעם שמפקיר קב בארבע אמות משום שאינו חשוב לטרוח קיבוץ של ארבע אמות וכל שכן חצי קב שאינו חשוב, **קביים בשמונה** האם אינו מפקיר משום שחשוב או שמפקיר משום טירחה יתירה, **קב שומשום בארבע אמות** האם אינו מפקיר משום שדמיהם יקרים או שמפקיר משום שיש טורח לאוספם יותר מחיטים, **קב תמרים ורימונים בארבע אמות** האם אינו מפקיר משום שאין טירחה יתירה לאוספם, או שמפקיר משום שאינם חשובים.**

מצא דבר שאין בו סימן הרי הוא שלו שהבעלים מתייאשים, כגון מעות מפוזרות, עומרים קטנים ברשות הרבים שאפילו היו עליהם סימן הרי הוא נשחת מדישת בני רשות הרבים, עגולי דבילה, ככרות של נחתום, מחרוזות דגים, חתיכות בשר, גיזי צמר שגוזזות כשאר כל גיזיות המדינה, אגודות של פשתן מנופץ, ולשוניות של צמר סרוק וצבוע ארגמן ומצויים הם.

כל דבר שיש בו שינוי חייב להכריז שיש בו סימן, מצא עגול ובתוכו חרס ככר ובתוכו מעות **לרבי יהודה** חייב להכריז שסימן הבא מאליו הוא סימן [ות"ק חולק עיין לקמן דף כ"ג].

כלים חדשים שלא שבעתן עין לרבי שמעון בן אלעזר אינו חייב להכריז כיון שאין לבעלים בהם טביעת עין.

דף כ"א - ע"ב

נפל מן בעלים ומצא קודם שנודע לבעלים שנפל ממנו ונתייאש הבעלים לאחר שמצאו המוצא, **אם יש בו סימן** אינו יאוש כיון כשבא ליד מוצא לא היו הבעלים עומדים להתייאש ונתחייב המוצא בהשבה, ואם נאבד מהבעלים **במקום שהים והנהר שוטפים** את כל הנמצא שם אע"ג שיש בו סימן התורה התירו לו, **אם אין בו סימן - לאבבי** אינו יאוש, כיון שאינו יודע שנפל ממנו, **לרבא** הוא יאוש, משום כשידע שנפל ממנו בוודאי יתייאש ונחשב יאוש משעה שנאבד.

המוצא מעות מפוזרות הרי אלו שלו, גם למ"ד יאוש שלא מדעת אינו יאוש, כיון שאדם עשוי למשמש בכיס כל שעה וקודם שמצא זה כבר נודע לבעלים שנפל והתייאש, וכן עגולי דבילה וככרות של נחתום שמרגיש בנפילתם מחמת כובד, וכן לשונות של ארגמן כיון שחשובים ממשמש בהם כל שעה ונודע לו בנפילתם.

כל אדם מותר בלקט אחרי שהלכו הגמושות ללקט [לרבי יוחנן] היינו הזקנים שהולכים על משענתם בנחת, **לר"ל** הוא לקוטי בתר לקוטי] ושאר העניים כבר התייאשו לאחר שהם הלכו, ואף על פי שהעניים במקומות אחרים אינם יודעים שהגמושות כבר ליקטו אף על פי כן מותר גם למ"ד יאוש שלא מדעת אינו יאוש שהם מתייאשים מיד שיוודעים שהעניים במקום ההוא לוקטים והעניים שבמקומות אחרים לא יגיעו לשם עד אחר שילקטו.

תאנים בדרך אפילו בצד שדה תאנים וכן עץ תאנה הנוטה לדרך ומצא תאנים תחתיה מותרות משום גזל גם למ"ד יאוש שלא מדעת אינו יאוש שכיון שהם חשובים בודק תמיד ויודע שנפל ומתייאש, ופטור מן המעשר שהפקר פטור מן המעשר, בזיתים וחרובים אסור גם למ"ד יאוש שלא מדעת הוא יאוש שאין הבעלים מתייאשים וממראיתו ניכר מי הבעלים, משא"כ תאנים שנמאסת בנפילה ואין חזותו ניכר.

דף כ"א . אין כלל עדים, אכידת כריכות - ככרות, כלי אנפוריא, כל אדם מותרים בלקט,

שטף נהר קוריו. כלך אצל יפות לעניין תרומה. הכשר לקבל טומאה.

דף כ"ב - ע"א

גזלן ונהר שנטל מזה ונתן לזה מה שנטל נטל ומה שנתן נתן שהבעלים מתייאשים, ולמ"ד יאוש שלא מדעת הוא יאוש גם בגנב אע"פ שלא ידוע לבעלים שגנב ממנו כיון כשידע יתייאש, ולמ"ד אינו יאוש הוא רק בליסטים מזוין שנטלה ממנו בחזקה שמתייאש בשעה שגנב ממנו.

שטף נהר קורה עצים ואבנים ונתנו בשדה חבירו ויכול להציל על ידי הדחק אם הבעלים מרדפים אחריהם חייב להחזיר ואם אינם מרדפים אחריהם הפקיר וזכה בהם חבירו.

בעל הבית שעשה שליח לתרום ותרם שליח מן יפות ומצאו בעל הבית ואמר לו כלך אצל היפות אם נמצאו יפות מהם תרומתו תרומה שגילה דעתו שרצונו כך, לא אמר כך אין תרומתו תרומה שסתם דעת בעל הבית הוא לתרום מן הבינונית, והרי הוא גזל שתרם מן היפות בלי רשותו, אם הבעל הבית הוסיף עליהם בין כך ובין כך תרומתו תרומה, ואם לא עשאו שליח כלל אפילו אמר כלך אצל היפות אין תרומתו תרומה, שנאמר 'כן תרימו גם אתם' גם' לומדים ששלוחו של אדם כמותו וצריך שליח כמו 'אתם' מה אתם אינם תורמים אלא לדעת אף שלוחכם לדעת.

אריס של מרי בר איסק נתן לאמימר ומר זוטרא ורב אשי פירות השדה של מרי בר איסק, מר זוטרא לא אכל גם לאחר שבא מרי בר איסק ואמר לאריס למה לא נתת לרבנן מהפירות, שדווקא בתרומה אם אמר כלך אצל היפות הוא גלוי דעת כיון שמצוה היא.

דף כ"ב - ע"ב

המעלה פירותיו לגג וירד ומצא עליהם טל ושמה אם עדיין עליהם הוכשר לקבל טומאה משום פסוק 'כי יותן מים על זרע' גם שהוא לא נתן המים, מצא לאחר שנגבו לא הוכשר שנאמר 'כי יתן וקרי 'כי יותן' שצריך שיהא כי יותן כמו כי יתן והיינו שידע בנתינה והוכשר בעיניו ודווקא אם הטל עדיין עליהם ועדיין הם בנתינה.

אבידה ששטפה נהר מותרת אפילו אם יש בה סימן, שנאמר 'וכן תעשה לחמורו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה' ואין חייב בהשבת אבידה אלא באבודה מהבעלים ומצויה אצל כל אדם יצאתה זו שאבודה ממנו ואינה מצויה אצל כל אדם. הלכה כאביי שיאוש שלא מדעת אינו יאוש, כיון שלומדים חיוב ופטור בהשבת אבידה מפסוק 'אשר תאבד ממנו' יש היקש חיוב השבה לפטור השבה, מה פטור השבה כשאבודה ממנו ומכל אדם גם אם יש בו סימן אף חיוב השבה כשאבודה רק ממנו חייב בהשבה גם אם אין בו סימן אם לא נודע לו בנפילתה עד לאחר שהגיע למוצא.

תמרים שהשיר הרוח מותר, גם למ"ד יאוש שלא מדעת אינו יאוש וגם אם לא ידע הבעלים שנפל וגם אם יש לו סימן מחמת חזותו, שבעלים כבר נתייאש קודם נפילה שיודע שהרוח משיר מהם והשקצים מזומנים לאכול, ואפילו אם יש באותה בקעה קרקע של יתומים שאין הפקירם הפקר, מותר שתולים שנפל מרוב דקלי הבקעה, ואם הדקלים באותה בקעה מוקף בגדר אבנים שאין שקצים ורמשים נכנסים לשם אסור.

דף כ"ב . בין כך תרומתו תרומה, בעה"ב כי תרום, בעיני כי יותן, כוותיה ביע"ל קג"ם, כריכות - ככרות ברה"ר,

מצא עומרים. מידה משקל ומניין. כלי אנפוריא.

דף כ"ג - ע"א

מצא עומרים קטנים ברשות הרבים הרי אלו שלו, לרבה גם אם יש

להם סימן שעשוי להידרס הוא ואינו סימן, לרבא רק אם אין בהם סימן אבל יש בהם סימן נוטל ומכריז [גם אם הוא דרך הנחה] שסימן העשוי להידרס הוא סימן.

מצא עומרים קטנים ברשות היחיד - לרבה אם יש להם סימן נוטל ומכריז שאינו עשוי להידרס, אין להם סימן הרי אלו שלו ומקום אינו סימן, לרבא גם אם אין להם סימן אם מצא בדרך הנחה נוטל ומכריז ומקום הוא סימן [ודווקא ברשות היחיד אבל ברשות הרבים כיון שעומרים קטנים מתגלגלים ברגלי אדם ובהמה אינה נמצא במקום שנפלו תחלה] ולכן מכריז שמצא אבידה במקום פלוני והבעלים אומרים שאבד שם חפץ פלוני.

מצא עומרים גדולים בין ברשות הרבים בין ברשות היחיד נוטל ומכריז - לרבה דווקא אם יש בהם סימן שעומרים גדולים אין הסימן עשוי להידרס, לרבא גם בלי סימן ומקום הוא סימן אם הוא בדרך הנחה [ודווקא בעומרים גדולים שאינם מתגלגל ממקומם], והלכה כרבא. ככרות בעל הבית נוטל ומכריז אפילו אם מצא ברשות הרבים, שיש להם סימן וכל בעל הבית מכיר ככרות שלו, ואין הסימן עשוי להידרס שאינו רשאי לעבור על האוכלים אלא צריך להגביהם וגם עכו"ם אינם דורסים על אוכלים משום שחוששים שמא הונחו שמחמת כשפים, ואם יש באותו מקום בהמה וכלבים אינו חייב להכריז.

מצא עיגול ובתוכו חרס ככר ובתוכו מעות - לת"ק הרי אלו שלו שסימן הבא מאליו אינו סימן [ומסתמא אין הבעלים יודעים מהסימן] לרבי יהודה הוא סימן ואומרים שנשתו שם בגלל שיהא סימן. כלל באבידה שמותרת למוצא הוא כל שהבעלים אומרים עליו ווי ליה לחסרון כיס ומתייאש מן החפץ.

דף כ"ג - ע"ב

משקל מדה ומנין הוא סימן, ומה שתנן במשנה מצא מחרוזות של דגים הרי אלו שלו, היינו במניין שכל הציידים עושים במניין זה.

מצא חתיכות דגים ובשר ודג נשוך, אם יש סימן במה שלא נחתך כדרך החותכים הרי זה סימן וחייב להכריז, אבל חתיכה גופה במה שהוא חתיכה שאצל הראש או הזנב אין זה סימן.

מצא חביות של שמן תבואה גרוגרות וזיתים, הרי אלו שלו, וחבית פתוחה אבידה מדעת היא.

מצא כד יין, אם הוא רשום בטיט קודם שנפתח האוצרות יין למכור הוא סימן שיחיד הוא במה שרשם, לאחר שנפתחו האוצרות הרי אלו שלו שהרי כולם עושים כך.

מקום נחלקו אם הוא סימן, וחביות של יין שמן תבואה גרוגרות זיתים שנמצאו על שפת הנהר הרי אלו שלו ואין מקום זה סימן וכשם שהוא שכח גם חבירו שכח שם, ואם ניכר שכבר נתייאש הבעלים שעומד שם ימים רבים גם אם מקום הוא סימן הרי אלו שלו וכגון חבית של זפת שגדל עליה קוצים.

מצא כלים חדשים שעדיין לא הורגל בעליהם בראייה ותשמיש שאינו מכיר יפה ואין בו סימן אינו חייב להכריז, אבל שבעתן עין לרבי שמעון בן אלעזר חייב להכריז אף על פי שאין בו סימן ומחזיר אותו לצורבא מדרבנן שיש בו טביעת עין אם יודעים שאינו משקר בדיבורו אלא בשלשה דברים שמותר לשנות בהם.

רבנן אינם משנים בדיבורם מהאמת אלא בשלשה דברים, במסכת אם שואלים אותו אם מסכת פלוני סדורה בידך מדת ענוה היא לומר לא אע"ג שסדורה היא, בפוריא שימשת מיטתך צניעות היא לומר לא, באושפיזא אם מארחו קיבלו בסבר פנים יפות מדה טובה היא לומר לא שלא יקפצו בו בני אדם שאינם מהוגנים.

דף כ"ג . כלי גסטרון, כדי גרורות, גברא כופרא אשכח, ג' כובים,

הגליון בחסות:

מאיר כץ 052.712.6278 \ Advice7171@gmail.com

לומדי עמוד היומי 'דרשו' במסכת שבת אפשר להשיג שוב ספר 'מחודדים' מבית סיכומי דף היומי לפרטים פנה למערכת

לקראת פרק אלו מציאות בס"ד יצא גליון מיוחד להלכות השבת אבידה מתוך ספר 'אסוקי שמעתתא' לפרטים פנה למערכת

כל הזכויות שמורות